

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 671.

Felolvas szerkesztő:
Bíró Pál.

Főmunkatárs:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 5 ft, félvre 2.50, negyedévre 1.25
Egyes szám ára 5 kr.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közlünk.

Nyílt sisakkal.

Sátoralja Ujhely, jan. 17

Nagyabcsült Szerkesztő Ur! Dongó Gy. Géza Ur! Zemplénvármegye székvárosának az ügyében nyílt sisakkal jelent meg Ön a forum előtt. Levetem én is a sisak röstjét, bocsássa meg, hogy egy porondra lépjek Önnel. Egyenlő feltételekkel vívjuk meg a harcot. Nyíltan, magyarosan. A kimondott szót könnyen meghocsátja a magyar, csak a sunyi gondolatlót fordul el gyűlölettel. Itt a közvélemény: hallgassa meg nyíltan okfejtésünket és ítélkezze.

Ön a város átszervezkedésének anyagi áldozatával szemben abból az elvből indul ki, hogy a rendezett tanácsu városi adminisztrációnak kötelességévé válik, hogy a közigazgatást javítsa és elvárja az új képviselőtestülettel, hogy az előteremtí mindazokat a törvényadta módokat és eszközöket, a melyek révén a város anyagi és erkölcsi jobbléte bekövetkezhesik.

Nem fogok most anyagi áldozatokról beszélni, hisz a polgárság ma már látja világosan és Ön is beösméri nyíltan, hogy az átszervezkedés nagy anyagi áldozatába fog kerülni annak a városnak, a melyről Ön is azt mondja, hogy a községi adója már ma is »tulságosan fölszigazott.«

Ön jobb közigazgatásért a »tulságosan fölszigazott« adót is felemelni kívánja. Helyes. Jobb közigazgatásért, amelytől várhatók a város anyagi és erkölcsi jobb-

létét: igen! Azért célszerű és talán érdemes volna az anyagi áldozat.

De bátor vagyok tisztelettel megkérdezni, várhatjuk-e, remélhetjük-e a jobb közigazgatást ettől a képviselőtestülettől? Ettől, amelyik megalakulásában magában hordja a törvénytelenység csíráját, a jogfosztás bűnét. Szabad alázattal megkérdezni, ettől várja Ön a törvényadta módokat, az erkölcsi jobblét megteremtéséhez? Hol van a biztosíték mindehhez? Vagy találhatunk erre biztosítékot ott, a hol már a megalakulásnál is hiányzott a biztosíték?

Mert ugy-e bár kérem, lapunk kimutatta, hogy az új képviselőtestületbe az adózó polgárok »becsapatásával« olyan urak kerültek a képviselőtestületbe, a kik törvénytelenül fognak a zöld asztal mellett ülni. És ez a felderítés még mai napig cáfolatlanul áll, mert meg sem cáfolható

Tehát egy átszervezkedéssel állunk szemben, amely becsapta a polgárságot, akkor a mikor törvénytudó, törvénytisztelekre telezett urak gyűltek össze jelölni a képviselőtestület tagjait és jelöltek olyanokat a kiket a törvény világos rendelkezése egyenesen kizár a rendezett tanácsu város képviselőtestületéből. Ezeknek az uraknak tudniok kellett és tudták is ezt. Mégis, mint Meczner Gyula objektív okfejtése is mondja: megfosztottak ugyanannyi polgárt a jogaitól, ahány urat törvény ellenére jelöltek és hatalmi erejükkel

a képviselőtestületbe b: is választottak.

Nem a mindentudás vindikálásával, csak nyílt, egyenes és egyszerű kérdésmóddal vagyok bátor megkérdezni: Ettől a képviselőtestülettől várja Ön a törvényadta jogok tiszteletét? Hisz ennek egyedül a pusztá tények a legharsányabb szóval mondanak ellent.

Nem! nagyabcsült szerkesztő úr! Így nem várhatunk erkölcsi jobbléte. A hol pedig nincs meg a biztosíték az erkölcsi jobblét iránt: ott az anyagi jobblét bekövetkezése is egyenesen ki van zárva.

Itt nagyabcsült szerkesztő ur egy sunyi tervvel állunk szemben. Mert én terv nélkül nem tételezem fel törvénytudó emberekről azt, hogy a törvénytényel egyenesen ellenkezésbe álljanak.

Itt a törvény tisztelete megsemmisült: bizonyítsák be, hogy ez hasznára fog válni a városnak. Cáfolják meg azt a véleményt, hogy a polgári szabadság, a polgári jogbiztosíték létfeltételét, hogy a város erkölcsi és anyagi boldogulását támadják meg ezek a bajok.

Mert abból az utálatos suttogásból, a mit ezzel a törvénytelenességgel illetékes körök véghez visznek csak egy tünik elő világosan: hogy el akarnak rongyolni ebben a városban, úgy mint a megyében, minden tisztá, őszinte meggyőződést, minden szabad akaratot, minden autonómikus jogot.

Abba a számításba úgy van beállítva a város sorsa, hogy annak görnyednie kelljen, mert ezt egy klikk érdeke így kívánja.

Meglássuk, hogy ez a törvénytelenesség mire vezet. Az érdekcsoport műveletétől függ a város sorsa. Mi még mindig reméljük, hogy meddő marad az erőlködésük.

Most pedig nagyabcsült szerkesztő ur, köszönetet mondok Önnek, mert alkalmat adott arra, hogy okfejtéseink harcából a közvélemény leszurhassa az igazságot.

Bíró Pál.

Tetemre hívás.

Gross Vilmos az utolsó három éven át 64 zemplénmegyei község fogyasztási adójának bérelője, a magyar államvasutak gépjárának Zemplén, Új és Beregme-gyékben főképviseelője, — megsző-kött Ujhelyből. Alig hogy szökése nyilvánossá lett, másnap már cső-döt nyitottak a vagyonára, — a mi azonban tulajdonképen nincs is. Úgy beszélik, hogy másfél-szá-zezer forint passzívával három-né-gy-ezer forint aktívával károsította meg ez az ember azokat, akiket szédélgei megtevesztettek.

Ecce homo.
Ime ez azaz ember, akinek az ér-dekeit többre becsülte a magas kormány 64 község érdekeinél. Aki egymaga kevésebb volt a kormány előtt, mint 64 magyar község. Akiben egymagában több

TÁRCA.

Hét perc mulva péntek.

— Humoreszk —

Irta: Erényi Nándor.*

Hárman ültünk esütőrkönkön este a Pádua kávéházban. Én, Gyertyámos és Adolf. Udvariasabban: Gyertyámos, én és Adolf. Még udvariasabban: Adolf, Gyertyámos és én. Hogy esütőrkök volt este, azt már megállapítottuk, illetőleg én állítottam és önkök elhiszik. Mert hiszen nincs okuk ezt nem tenni. Nem esett azonban elbeszélésem folyamán még arról szó, hogy késő este volt és hogy bor volt az asztalon. Sietek kijelenteni, hogy ez utóbbi cseppet sem érdemelte meg, hogy közlünk — jobban mondva, bennünk — legyen, mert a bor, mint Magdolna könyei dugaszolva szerepelt az itallapon és árából bármely monokói miniszter beutazhatta volna országát, Kitzberger ur, röviden »Pádua szarnoka«, hosszabban kávéház-tulajdonos és kávépörköldeket gőzerő-re átalakító részvénytársaság, mint szövetkezett pénztárvizsgáló bizottságának előadója — a feleséges becsületészára

*) Lapunk ezen kiváló munkatársának arc-képét közli e héten egyik előkelő fővárosi hetilap, a »Fővárosi Lapok« ízen alkalom-ból mi is közöljük az arc-képét együtt köz-lött humoreszket és igaz örömmel regisztráljuk munkatársunk ez utóbbi sikerét.

(mert az üzlet az ő nevének áll, mert nem »megy« jól) kijelentette, hogy a bor bar bir némi utózzel, de annak kizárólag a — dugasz az oka. A dél-olaszországi parafa kellemesen emlékez-tet a természetétől megfosztott szeszre.

Egy szóval, azaz, — egy szóval még sem lehet elmondani, tehát: denique az eddigi elmondottakból kitünik, hogy mi hármán próbáltunk szórakozni januárhó-ötödikén, — vagyis Szylveszter estén.

Mert Adolf — talált fia, nincs családi neve — szerint, aki előné a »Szylvesz-ter estét« szabadon választó és megün-neplő szövetségnek, melynek tagjai Gyertyámos — elvesztett fia, szegyei a keresztnevét — és én, mindenki a saját hivallása szerint üli meg a Szyl-veszter, sőt nem átalotta, egy pofon dacára, kimondani Syl-vester tulajdon-képen Syl-noster. — A miénk és nem a tiétek, — suttogta és kislirta Mag-dolna könyeit, miközben diszkrétén kihúzta (Kitzberger ur) nagy aranyórá-ját és konstatalta zokogva — fiuk, bucsuzunk az ő esztendődtől: hét perc mulva péntek. Össze néztünk négyen. Mi: Gyertyámos és én, akik ültünk és Kitzberger meg Tivadar, akik álltak. Mert Tivadar az az ur, aki szürke szalvétát tart a hóna alatt és sohasem tud leülni. Vagy áll, vagy fekszik. Ez az ő végezete. Ugy kell neki. Ő ugyanis fizetőpincér Páduában.

Ott hagytam el, hogy összenéztünk négyen és már éppen dominót akartunk hoztatni Adolfnak, amely játék tudva-léveleg né-nely betegséggel clónyösen

javallott, mikor az órára pillantottunk mi is és szomoruan, de némi tagad-hatatlan önértzellet konstataltuk, hogy hét perc mulva éjfel van, vagyis saját külön Adolfiánus naptárunk szerint új esztendő.

Szorongó érzések vettek rajtunk erőt. Ha az ember így besűt mond a le-ültünk esztendőnek, okvetlen a hitelezői jutnak az eszébe. A gondolatlartásítás folytán jutott ez eszünkbe, mert hiszen itt állott mellettünk hitelezőinknek do-nyaja: Kitzberger ur. Gyertyámos egy caesari intéssel újabb palack könyet rendelt meg, a melyet Tivadar a szak-értelem minden hiányával bontogatni kezdett. Míg ő elkecsereztelt harcot fol-yatott a délitáliai parafa ellenálló képessé-gével, figyelünk ujra Adolf felé fordult, aki a Pádua nagy órája előtt így magánbeszélgetett:

— Hét perc . . . hat perc . . . már csak öt . . . ez a nyomorító hegyes rud úgy szalad, mint a villamos kocsi szög flonától a Zugligetig este 10 óra tájban . . . már csak négy perc . . . az imént: négy volt, már most csak három . . . csodálatos . . . megfog-hatatlan! Nem, azért sem megfoghatatlan, kiáltotta.

Felált egy székre, onnan rálépett a márványasztalra és megragadván a nit-sem sejtő nagy mutatót, diadalmasan felujjongott:

— Ha, ha, ha! Megvagy! Azért sem lesz Péntek!

Gyertyámos ekkor hirtelen felpattant, a helygáminiszterium hiányában, Kitz-

berger ur beleegyezésével nevéét gőt-nősen Robinsonra változtatta és siető-Péntek megmentésére. Gyors mozdulat-lal leemelte Adolfot gyöngéden egy karosszékbe helyezte édes terhét. Mag-dolna és Adolf könyei vegyest folyták eközben saccoján lefelé. Adolf a karosszék-ből révedző szemekkel kislérte a nagymutatót mozgásat.

— Már csak két perc — susogta és peregetk könyei — már csak egy és fél . . . oh, már . . . csak . . . e . . . egy . . . Péntek van! — mo-tyogta és a feje a mellére esett. Komoran összenéztünk. Mi négyen. (Lásd fönnebb). A pillanat nagyszerűsége megihlette lelkeinket. Azonban nem akadt időnk a meditációra, mert Tivadar ezalatt szabad folyást engedett Magdolna könyeinek, amely poharaink-ba felfogva, hivatva volt enyhíteni bánatunkat.

Tivadar töltött. Adolf pohara üresen állott. Ő szunnyadt az óra árnyékában és társalgott az égiekkel. Gyertyámos intett fejedelmi magatartással Tivadar-nak, aki Adolf poharát szünlített meg-töltte. Gyertyámos felemelkedett és el-érezkenyülten emel poharát Adolfa »a barátság és jellemzilárdóság megtes-tésül és saccoba bujt szimbolumára.«

— Igylál, Adolfkám! — szolt ő b-mollban.
Semmi válasz.
— No, igylál hát! — nógatta Gyertyámos lakótársát. Elseje óta ugyanis mindkettőjük a hajléktalanok címét és jellegét vették föl.

morális garanciát találtak, mint 64 erkölcsi testületben. Akinek a kedvéért 64 segítségért könyörgő községet dobtak ki az ajtón — miután előbb megsimogatták és mindenféle szép ígéretekkel ellátták őket. Akinek az érdekeit 64 község megkárosítása árán is, a törvény kijátszása, az igazság és méltányosság meggyalázása árán is két kézzel iparkodott elősegíteni a magyar kormányt.

Mi érdemekkel szolgált rá ez az ember ezekre a jótéteményekre?

A tanító, aki a felső vidéken egy emberöltőn át küzd és dolgozik a magyarságért, — kap Ó felsége magánpénztárából 15 frtot, meg egy ezüst érdemkeresztet. A hol ennyi érdemet így jutalmaznak, mennyi érdemének kellett lennie annak, aki olyan nagy és zsiros jutalmat kapott?

Az események kényszerítettek mindig visszatérni a régi témára.

Ennek az embernek egy érdeme, egy jogcime volt arra, hogy 64 községnél többre becsültessék: az, hogy veje az ungvári rabbinak, aki nem tud ugyan egy szót se magyarul, de állítólag nevezetes kortesszolgálatokat tett a kormánynak az utolsó választásokon.

Ezért kapta meg a veje, törvénytelen, alattomos módon 64 község fogyasztási adójának a bérletét, — ráadásul 3 vármegyére az államasvati gépgyár vezérképviselőségét.

(NB. A *Zemplén* a multkor himnusz zengtet Molnár főispánnak, amiért erélyes közbelépésével megakadályozta, hogy Grosz Vilmos kapja meg a bodrogközi községek regálébérletét. Ha a *Zemplén* egy kicsit jobban utána nézett volna a dolognak, nem zengett volna a főispánnak himnusz. Mert akkor megtudta volna a *Zemplén*, hogy a bodrogközi köz-

ségek regáléját is Grosz Vilmos bérelte 1896. 1897. és 1898. években. A főispán tehát nem akadályozott meg semmit.)

És ez az egyén az alattomos módon kapott beneficiumokat aljas módon használta ki. Mint egy 64 községből álló csoport regálébérletje, mint az államvasutak gépgyárának képviselője, nagy hitelt élvezett. A hitelezők pedig most kereshetik a pénzüket.

A kincstárnak nincs kára, — a mit a pénzügyigazgatóság óvatosságának köszönhetünk. De ki felelős az egyesek káráért, egyesek vagyoni romlásáért?

Nem a kormány adott erkölcsi súlyt, tekintélyt ennek az egyénnek, mikor regálé-nagybérletétette? Nem a kormánynak ez a ténye emelte ennek az egyénnek a hitelét olyan magasra, hogy annak a segítségével ilyen szédüléseket üzhettek?

Ki hát a felelős? Nem joggal fordulhatnak-e most a károsultak a kormány ellen: Te adtál neki olyan megbízást, amely vagyoni hitelt, erkölcsi garanciákat feltételez, te ejtetted ez által tévedésbe ennek az egyénnek a mivolta iránt, te vagy a közvetett okozója kárunknak.

Nem igaz?

De hagyjuk a kormányt. Hisz azt ugyanis tudja jól mindenki, hogy a magyar kormánynál kortesszolgálatokkal mindent el lehet érni. Ez már senkit sem lephet meg.

Hanem azt kérdezzük, — ki volt az, aki ezt az egyént innen a vármegyéből a kormánynak ajánlotta? Ki ismertette meg a kormányt az ungvári rabbi kortesszolgálatával, ki kért ezért az érdemekért a rabbi veje számára beneficiumokat?*)

*) Persze most már nem sokra becsülék azt a beneficiumot, mert Grosz Vilmos tönkre ment vele. De ez csak azt mutatja, hogy ha a kormány igazságtalan is, a sors igazságos.

Csend.

— Nem iszol, te indiai fakír? — ordította kedveskedve Gyertyámos. Hát akkor neszse!

Szólt, villant a pohár és egy pillanat múlva Adolf a feje bübijától a saccója sarkáig uszott Magdolna könyveiben. Ez akkor történt, mielőtt én megakadályozhattam volna. Igaz ugyan, hogy nem volt szándékomban sem megakadályozni, de öröklé megnyugtató lesz rám a tudás, hogy megethettem volna. Egy másik pillanat és Adolf talpra ugrott, mint a légtornász.

— Nyomorult — hörgé — vége az ünneplőnek! Verjen meg a Kohn és Társa (Károlykörut 45) istene!

És mielőtt én ismét a megakadályozás megkísérlésének terére léphettem volna, Adolf pofon vágta Gyertyámos. Gyertyámos pedig pofon vágta Adolfot. És ez így ismétlődött volna a jövő Péntekig, ha Kitzberger ur pofonedzett marka közbe nem lép és bekésséget nem parancsol a dulakodóknak.

A világ halátalan. A közhangulat rögtön Kitzberger ur ellen fordult.

— Irigy fenevad! Aposztrofálta őt gyöngéden Adolf. Nem elkívánja az ember apró örömeit az új esztendő első negyedórájában.

— Hazugság! — kiáltott Gyertyámos. — Nincs új esztendő! Ezennel bejelentem kilépésemet az önkéntes Szilveszteri ünneplők szövetségéből. Ünnepelesen kijelentem . . .

Az az ember valóságos rendőrségi bejelentő-hivatal, viceitt Tivadar, akiknek vasár és ünnepnapon meg van engedve velünk való tiszteletteljes társalgás — hol kijelent, hol meg bejelent!

. . . Ünnepelesen kijelentem — folytatta emelt hangon Gyertyámos, hogy ma nincs Szilveszter, ma van ma, vagyis január hó hatodika, avagyis vizeskereszt ünnepe. És most távozom e megakadályozott helyről! El innen, el! — szavalta Madáchból.

Adolfnak leesett az álla és megnyult az arca, úgy, hogy Tivadar szerint, élénken lasonlítot e perében egyik a köztérben szereplő nagy hazánkfőrá.

— Nincs Szilveszter! — mormogta maga elé bámulva, mint Osvald a Kisrététekben. Nincs új esztendő!

Nohát akkor — kiáltott egyszerre harsányan — vizeskereszt sincs?

Szólt és teli poharam tartalmát egy hirtelen mozdulattal Kitzberger ur nyakába öntötte.

— Borkereszt van! — ujongott. Igenis, lime borkereszt!

Felkapta télikabját és kirohant. Gyertyámos utána. Én utánuk. Kitzberger és Tivadar utánunk. Az ajtóból visszaszóltam:

— Tivadar, teljesítse kötelességét. Tivadar engedelmesskedett és elővette jegyzőkönyvét.

Mikor kiertem az utcára, látom, hogy egy gazlampa tövében Gyertyámos forró csókot nyom Adolf ajkára. Adolf kezét nyújtja neki és megvetően végigméri és szól:

— Megbocsátok! De ez a csók! Oh, Judás!

És hirtelen odarohant egy bőbiskoló konflislohoz, átölelte nyakát és megcsókolta a szunyádó paripát.

— Te vagy az én egyetlen barátom — zokogta keservesen.

Mert Adolf részeg volt.

Mert azt a bolondnak mondják, hogy a kormány minden bizalmas információ nélkül, a rabbi pusztá szavára elhite neki, hogy olyan nagy kortesszolgálatok vannak!

Kellett lenni egy közvetítőnek, aki referált az érdemekről, tolmácsolta a jutalmazásra vonatkozó kívánságokat. (Ne tessék megütközni ezen a cinikus kifejezőmódon. Nálunk ez már így van, — ingyen semmit sem tesznek. Do, ut dos — én kortesszolgálatot te fizess érte. Adásvétel minden Ezt már meg kell szokni.)

Molnár főispán azt mondta, hogy neki semmi szerepe nem volt ebben az ügyben.

Ki volt hát az értelmi szerzője ennek a gonoszszágnak?

Álljon elő most, amikor itt vannak a gonoszszág piszkos következményei.

Álljon elő és feleljen meg azért, a mit tett. Feleljen meg a károsultaknak, feleljen meg a kijátszott községeknek, feleljen meg a megsértett tisztességnek.

Ha volt elég morális merészsége egy ilyen egyént ilyen motivumokból ajánlani, legyen erkölcsi bátorsága most ennek a tettének a felelősségét viselni!

Ha volt merészsége a közérdek ellen alattomosan áskálódni, legyen bátorsága ezért nyilvánosan helyt állani.

Ha tudott akkor hazudni és fondorkodni, tudjon most legalább pirulni érte!

B. B.

A megyeszerte nagy szenzációt okozott szökés és annak körülményeiről egyelőre a következők részletes tudósítással számolunk be:

Sátoralja-Ujhely, 1899. január 17

Grosz Vilmos, a hegyaljai községek volt regálébérletjének oly nagy feltűnést keltett eltűnése még most is közbeszéd tárgyát képezi. Most már kétséget sem szenved, hogy az eltűnt, aki még két héttel ezelőtt nemcsak itt, hanem a fővárosban is mint »tekintélyes ember« szerepelt, most már az Atlanti oceánon vitorlázik vagy talán már amerikai partra szállt. Csak most derült ki, hogy Grosz már hónapok óta nagy pénzavarban volt de mindaddig sikerült neki rossz anyagi helyzetét és manipulációit elpalástolni. Hisz csak a múlt hónap végén terjedelmes nyílterti nyilatkozatban nagy garral cáfolta a róla és tolvaisi rokonának, *Safer* Jáchim bormagykereskedő pincében hatóságilag megjejtett borvizsgálatokról a »Felsőmagyarországi Hirlap«-ban és több fővárosi lapban megjelent kedvezőtlen tudósításokat. Grosz évekkal ezelőtt itt vaskereskedő volt, de nagyzási hőbortban szenvedvén, nagyobbn működési körre vágódott. »Ruxbaum és Lepper« welsi gépgyári cégtől raktárt szerzett, majd a magyar államvasutak gazdasági gépgyárainak képviselője lett őt vármegye területére. Mind a két vállalat nagy jövedelmet hozott. De később nagybátyja, *Löv* Lázár ungvári főrabbi támogatásával regálébérlet is lett és ezenkívül a börzén is kezdett játszani, míg végre két héttel ezelőtt eltűnt. Adósságai a ki nem egyenlített börzevesztéseivel együtt a *százeszer forintot* is meghaladják. A károsultak közül említendőek több helybeli és egy-két budapesti pénzintézet, »Gara és Blau« budapesti borkereskedő cég, az említett welsi cég és sok más kereskedő cég és magán ember. A helybeli pénzintézeteknél levő Grosz-féle váltóadósságokat a megszököttnek atyja, *Grosz* Mózes és unokaöccse, *Löv* Wolf helybeli borkereskedő, valamint mások girói nagyrészt fedezik. Grosznak számos *tárcaváltói* azonban sok

galibát fognak okozni. Ő ugyanis a vidék földművelőinek a gazdasági gépeket rendszeren váltókora hitelezte, a váltókat azután pénzintézetekben többnyire mindaddig értékesítette, míg azoknak értéke egészen ki nem lett fizetve. Az elmúlt napokban körülbelül 50 ily tárcaváltót ovatoltak. Vagyontérteke arányilag nagyon csekély.

HIREK.

* XIII. kazánvizsgáló kerület. A kazánvizsgáló kerületnek székhelye Kassára tévevén át: a vármegye kazán-tulajdonosai értesítettnek, hogy kazán-ügyekben minden jelentés, megkeresés, kérvény *Ákos* Arnold, ker. kazánvizsgáló biztoshoz, Kassára intézendő.

* Halálozás. *Özv. Barcsik* Józsefné Nagy-Rozvágyon f. é. január hó 15.-én 110 éves korában meghalt. 36 unoka és 105 dédunoka siratja elhunytát. — Vettük a következők gyászjelentését: *Ugrai* László mint férj, *özv. Szepsy* Istvánné szül. *Konya* Debora mint édes anyja; *Juliska* férj. *Demény* Kálmáné; *Zsáneh* férj. *Ólby* Jánosné, *Szepsy* Sámuel, *István* és *János* mint testvérei, *Demjén* Kálmán, *Ólby* János mint sógorai, szomorodottak szívvel tudatják a felejtéhetetlen nő, gyermek, testvér és sógornő *Ugrai* Lászlóné, s ültett *Szepsy* Debora f. évi január hó 17.-én délelőtt 9 órakor rövid szenvedés után életének 28. és boldog házassága 2-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 18.-án délután 3 órakor a nagy-rozvágyi ev. ref. sírkertben örök nyugalomra tetették.

— A sátoraljaújhegyi önkéntes tűzoltó egyesület részben saját alapítókének gyara pitására, részben a »sátoraljaújhegyi Iparosok Önképző Egyesülete« javára 1899. évi január hó 28.-án, szombaton a vasuti gyári zenekar és *Dandás-Lukács* bandájának közreműködésével a városi színházban a szokásos batyuból helyett *táncmulatságot* rendez. — Kezdeté este 8 órakor. — Beléő díjak: Személy-jegy 2 korona. — Csaldájegy 4 korona. — Középpályó 12 korona. — Oldalpályó 10 korona. — Jegyek kaphatók; *László* Béla könyvkereskedésében. Felülvezetéseket közönnel fogadnak és hirlapilag nyugtázzák. — Asztali borról a rendező-bizottság gondoskodik. A kik meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak szíveskedjenek *Friss* Heimann rendezőnél jelentkezni.

* Új zenekar. *Lukács* Károly és *Dandás* Aladár mindez ideig Sátoralja-Ujhelynek két legelső bandája volt. Kettő: és mégis mindkettő: legelső. Az egyik bandának olyan volt az összejátéka, hogy méltán megérdemelte az elsőbbséget. A másik bandának a primása: »Károly« ugy sítja a magyar nótát, mint a hogyan a híres primások legjobbjá se szebben, jobban. Hát bizony ez a két banda mindaddig úgy élt itt, mint két dudás egy csárdában: sehogyse tudták megférni. Most azután okosat gondolták és egyesültek. És így együtt szervezték egy olyan kitünő bandát, amilyenre büszke lehet majd Sátoraljaújhegy. Most már *Lukács* és *Dandás* egyesített bandája felváltva fog zeneestélyt tartani szerdán és vasárnap este a *Gömrő* »Központi« kávéházában és a »Bock« éttermében.

* A Varanói Önképző és Önszolgáló Iparos Egylet — mint tudósítónk írja — vasárnap e hó 15.-én renklívtől jól sikerült bált rendezett *Füzesséry* Pál gazdálkór rendezése mellett; mely anyagilag és erkölcsileg fényes eredményel zajlott le. Szünet alatt a super közben *Füzesséry* Pál renklívtől hálával

eltelve köszönte meg az egylet nevében a vendégek szíves megjelenését és kérte továbbra is szíves pártfogásukat. A vendégek nevében Lampel Nándor válaszolt, ki lelkes szavakkal köszöntötte föl a polgárságot, mint a magyar államiség egyik fenntartó elemét különösen pedig, itt a tót ajku vidéken a a magyarság, a magyar nyelv uttorított. A táncelőadások sorában az úrnők közül ott láttuk: Antalóczy Antalné, Gaál Sándorné, Perczelényi Istvánné úrnőket és Antalóczy Margit, Fülöp Ernestine, Gaál Margit és Sarolta, Gusev Henriette, Pókva Vilma és Zseltay Ida kissasszonyokat.

* **A Városi Kaszinó bálja.** A sátoraljai helyi Városi Kaszinó évenként tartani szokott bált ez évben február hó 11-én fogják megtartani. A bál iránt nagy az érdeklődés. A rendező bizottság *Dokus* Gyula megyei főjegyző, a kaszinó új elnökének vezetése mellett a legteljesebben buzgólkodik a bál fényes sikerének biztosításán. Ugy hiszünk, hogy az, mint eddig, ugy az idén is minden tekintetben sikerülni fog.

* **A miskolci színház jelenlegi igazgatója Tiszay Dezső** jövő évtől a *pécsi* színház igazgatója lesz, a miskolci színház igazgatója pedig a legközelebbi évtől Csóka Sándor a kecskeméti színház igazgatója lesz. Ez a változás annyiban érdeklí városunkat, mert Sátoraljai helyben a tavaszi hónapokban rendszeren a miskolci szintársulat tart előadásokat. Mint értesülünk, Csóka Sándor miskolci szintársulatához a jövő évre eddig a következő tagok szerződtek: *Ebergényiné* Amália (Tiszay társulatától), *Molnár* Gyula (Aradról), *Hunfi* Imre (Kecskeméti szintársulatától), *K. Keresztessy* Amália (Szatmárról). A társulat mostani primadonnája, *Csongor* Mariska, a Népszínház volt művészénje, további egy évre meghosszabbította Csóka igazgatóval szerződését. A többi elsősorban személyzet kiegészítése most van folyamatban.

* **Táncmulatság Gálszécsen.** Tudósítónk írja, hogy f. hó 14-én — szombaton este — tartott meg *Gálszécsen* a *Nemzeti Szálló* nagytermében *gróf Andrássy* Gezáné szül. Kaniz Eleonora grófnő védnöksége alatt rendezett hangversenyt egybekötött táncestély, mely a Gálszécsen létesítendő közközháznak igen szép összeget jövedelmezett dacára azon nagy kiadásnak, melylyel ezen mulatság rendezése járt. Gálszécs és vidékének színe-java megjelent a mulatságon, a védnököt azonban hirtelen közbejött betegség akadályozta a megjelenésben. Élvezetessé tette a hangversenyt *Tomcsányi* Gizella urhölgy remekül előadott szép monologja, az *Olekváry* testvérek gordonka és hegedű-játéka, valamint az országos híri kassai dalegylet kitünő éneke, közte Gaál »Sóhajta», melylyel tudvalevőleg ezen dalegylet az aradi országos dalversenyen az első díjat nyerte el. — A hangverseny után megkezdődött a tánc, mely elartott kiválólagos-kivirradtig. — *Gálszécsen* különben a farsang tartama alatt még néhány táncestélyt rendeznek, így f. hó 22-én a katolikus kör által működtetendő színelőadással egybekötve és a mintegy 80 év óta fennálló polgári olvasókör által valószínűleg f. évi február 11-én, mely előreláthatólag, ugy mint minden évben, ez idén is egyike lesz a legfényesebb mulatságoknak.

— **A sárospataki jogász-egylet.** *Iffy Zsoldos* Benő alelnök indítványára egy hangulatos kimondotta dec. 26-án tartott közgyűlésében, hogy a *budapesti egye-*

temi ifjuságot az Egyetemi Kör elnöksége révén, *táviratilag üdözlő* azért az elismerésre méltó magatartásáért, melylyel az ifjuság az ódiózus Hentzi-ügyből kifolyólag a kormányval s az ennek biztatására igazgáskodó rendőrség tulkapásaival szemben viselkedett. A távirat, melynek szövegével és elküldésével az alelnök bizatott meg: — következőleg hangzik:

Egyetemi kör elnökségének Budapest. Teljes mértékben magunkévá tesszük dicséretes eljárásokat, melyet napjainkban történő erőszakosságokkal szemben tanusítottatok; — a titeket ért méltánytalanság felett mélyen megbotránkozunk, s törekvéseitekben mindenkor veletek vagyunk. *A sárospataki jogász-egylet.*

* **Művésznövendék sikere.** Örömmel regisztráljuk a hirt, hogy *Várkonyi* Béla az országos m. kir. zeneakadémia művésznövendéke Budapesten egy nyilvános hangversenyen nagy sikert aratott. A ferencvárosi iskolazék által e hó 11-én rendezett hangversenyen *Rubinstein* verseny művészi technikai nehézségeit nagy sikerrel győzte le. Játékát nem külső póz, hanem mély temperamentum és nagy gyakoroltság jellemezte.

* **Tűz Varannón:** Vasárnap este — mint levelezőnk írja — tűz volt Varannón, mely *Cserenyényi* József kalapos mester házat, ki épen az Iparos Egylet bálján volt, elhamvasztotta. A kár mintegy 1000 forintba becsülhető.

— **Hirdetmény.** Az esküdt bíróságokról szóló 1897 évi XXXIII t. c. életbe léptetése céljából az idézett törvény 9-ik §-a értelmében kiküldött összeirő bizottság az esküdtök alaprajstroma összeállítására tekintetben működését megkezdvén, a város területén lakó (ide értve a tanyákat is) mindazon férfiakat ki magyar honos a folyó esztendőben legalább 26 életévét betöltötte, a magyar nyelvet érti, azon irni és olvasni tudó ki évenként legalább 20 korona egyenes állami adót köteles fizetni, a menyiben pedig ideiglenes adó mentességet élvez husz korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bír, vagy az adózásra való tekintet nélkül: köztisztviselő, lelkész, a magyar tudományos akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajós kapitány, gazdász, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos továbbá az a ki a felsőbb művészeti v. más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül a ki közép iskolai záró vizsgát letette folyó 1899 évi január hó 16. 17. és 18-ik napján mindenkor reggeli 8 órától déli 12 óráig és délután 3 órától 5 óráig az összeírásai lajstromba leendő felvétel végett a városi háza tanácstermében működendő összeirő bizottság előtt személyesen vgy meghatalmazott által is megjelenhetik. Sátoraljai hely 1899. évi január hó 12-én — Ujfalusi Endre sk., a város főbírója. Rakmányi János sk, v. jegyző.

* **Nyugta.** 1 frt 70 kr. azaz egy forint hetven kr. o. é., melyeket a »Felsőmagyarországi Hírlap» tek. szerkesztőségébe a szombat este megtartott iz. nögyeleti bál alkalmával egy »Karnevál» című újság elárusításból befolyt összeget a sátoraljai helyi árvaház javára, mint adományt átvett és ennek átvételét köszönet nyilvánítása mellett elősmerem és nyugtatom. — Kelt Sátoraljai hely, 1899. január 12. *Vass József* s. k., egyf. pénztárnok.

KÖZGAZDASÁG.

A borvizsgáló bizottság tevékenysége.

A mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893. évi XXIII t. cikk alapján Budapesten alakított állandó borvizsgáló szakértő bizottság az 1898. év I. félévi működéséről szóló jelentését a következőkben terjesztette a kereskedelmiügyi miniszter elé: — Az említett felvében a törvény értelmében eljáró hatóságok közül 63 hatóság küldött fel mintákat megvizsgálás végett, melyek eredménye egy kimutatásban van egybefoglalva. Ezen kimutatás szerint az 1898. év I. félében a bizottság 138 féltől származó 495 különféle bor- illetve műbor-minta fellett mondott szakvéleményt. Ezek közül a bizottság 186 esetben állapította meg, hogy az illető ital tiltott módon készült mesterséges bor, 5 esetben pedig azt észlelte, hogy az illető italok elnevezése az 1893. évi XXII. t. cikkbe, illetőleg a végrehajtási rendlethez ütközött. Összesen tehát a múlt év I. félében 74 féltől származó 191 minta, vagyis a megvizsgált mintáknak 48%-a esett kifogás alá.

Mint érdekes tényt konstatáljuk, hogy *Zemplénvármegye törvényhatósága* ebben a kimutatásban nem szerepel. — A megye, amelynek területén az országban a legtöbb bor van egybehalmozva, egyetlen mintát sem tartott előadásra akkor a borvizsgáló bizottsághoz küldeni. Persze ebben a megyében már csak akkor tesznek valamit, mikor a tevékenység elől már kitérni nem lehet.

A borvizsgálót a hatóság e héten folytatta, melyről érdekes leleplezéseket közlünk jövő számunkban.

TÖRVÉNYSZÉK.

* **Csődelrendelések.** *Hausmann E.* és *fia munkácsi* bej. kereskedő-cég ellen, a beregszászi kir. tvszék. Csöb. lb. Szuk Lajos, tömegg. Fried Soma dr. Bej. jan. 28., febr. 24., csödv. febr. 27.

Fülöp Adolf debreceni bej. kereskedő ellen, a debreceni kir. tvszék. Csödb. Deák Ferenc, tömegg. Konrád Sámuel. Bej. febr. 11., felsz. febr. 23., csödv. febr. 25.

Gross Vilmos sátoraljai-ujhelyi megszokott regale bérlő és ügynök ellen a sátoraljai-ujhelyi kir. tvszék. Csödb.

Hellner Károly tömegg. dr. Szirmay István helyettes: Dr. Roth József. Bej. jan. 15., felsz. apr. 24., csödv. máj. 24.

APRÓ REGÉNYEK.

MARGIT.

Mac Laren után angolból
A „Felsőmagyarországi Hírlap” számára fordította: *Rohoska József.*

IV.

10
Körülbelül egy óra volt. — Két órában belül nem indult vonat a szomszéd kis városból, a mely egy szárnyonval mentén fektűt. — A fővonal legközelebbi állomásától, a mely csatlakozó állomás volt — indult egy vonat több, mint egy óra múlva. — Ha ezt a vonatot ott érjük, ugy 3 órára a Viktória állomáson lehetünk. De vajon ott érjük-e? ... Hét mértfold az ut, a tanyától a csatlakozó állomásig. És mi lesz a teleggrammal? A város kiesett utunkból; várunk kell tehát a táviratozással, míg a csatlakozó állomásra érünk. ... Végre is úgy intéztük a dolgot, hogy egy embert küldtünk a városba lóháton a teleggrammal, mi pedig indultunk s siettünk, a hogy

csak lehetett, hogy a vonatot ott érjük. Erős hajással odaértünk s épen csak annyi időnk volt még, hogy a lovat és taligát egy portásra bizuk. — 3 órakor Londonban voltunk: s hajtottunk egyenesen az én bankomba, a Chancery Lane re.

A mint a kétkerekűből kiszálltunk, hát kit látunk kijönni a bankból? Haldanert, magát zsebedugott kézzel s abban a pillanatban egy kocsi tint elől, melyből Margit ugrott ki, követve egy éltesebb nőtl.

— Óh! — kiáltott Margit Haldanekajába kapaszkodva — Óh Dick, Dick! Hol jártál, mit tettél? Oh te rossz, te haszontalan fiu! ... S önök itt? — kiáltott midőn bennünk: Buxtont és engemet meglátott — Óh Istenem, Istenem! ...

— Haldane ur! — mondtam, hozzálépve — nem lenne ön szíves velem visszajönni a bankba?

— Miért? Mit akar velem? — ki di hengecve, de hirtelen elsapadva. Valami új játék talán?

— Ha nyugodtan nem jön, rendőrt hívok!

— Hát helyes! — felelte — rendelkezésre allok!

— Ah, Istenem! — kiáltott Margit Buxtonthoz fordulva — mi történik Dick-ke?

— Én azt nem tudom önnek megmondani gyermekem, de veszedelmes dolognak látszik az egész.

Beleptünk. Én az igazgató után tudakoltam, atadva névjegyemet. Bevezettek a szobájába.

— Én ezelőtt mintegy 2 órával egy táviratot intéztem ide — hogy tartóztassanak fel két chequet, a mit esetleg fizetés végett be fognak itt mutatni.

— Én semmi táviratot nem kaptam — felelte névjegyemet nézegetve.

— Akkor azok már ki vannak fizetve, vagy legalább egyik a kettő közül — kiáltottam fel őszinte ijedelemmel.

— Azonnal utána nézek — szölte — s mikor a pénztárnok megjelent kérdte: Hoztak ide ma, az utolsó két óra alatt erre a névre szóló chequet?

— Igen — felelte a pénztárnok megnézve névjegyemet — néhány perccel ezelőtt váltottam be egy chequet 150 forintra.

— Hozza ide azt a chequet! — mondta az igazgató, keményen ránézve Haldanere.

Mikor a chequet előhozták, összeírt sonlította az aláírást az én aláírásommal, a mely egy vaskos könyvbe volt bejegyezve.

— Ez elég pontosnak látszik — mondá. (Egy ragyogó mosoly jelent meg a Haldane arcán) — »Fizetendő Brooke Margit kissasszonynak vagy az átadónak» — s ezzel idenyujtotta nekem a kifizetett chequet.

— Az aláírás mondtam — egy igen ügyes utánzat! de nem az enyém.

— Óh Istenem, Istenem! — kiáltott Margit — ön azt hiszi, hogy hamisítás?

— Tagadom — mondá Haldane merészen — nem tudom fogja-e az az ur tagadni, hogy ezt a levelet ő írta. Ezzel átadott az igazgatónak egy levelet. Az átnézte s aztán ide adta nekem különös, gyanakvó tekintettel. Ugyanaz a levél volt, a mit Margitnak írtam, hogy majd az ékszerrel együtt elküldjem.

(Folytatása következik.)

A szerkesztőség üzenete:

E. N. Bpest. Levél meg, még pedig olyan levél, hogy no ...

W. F. Debreczen. Kézirathalmaz miatt csak jóvó héten olvashatjuk át. Ha jó közölni fogjuk. A lapot megindítottuk.

Egy apának. Uram Ön airtól tévedtett. A Felsőmagyarországi Hírlap csak kiadó a volt a Karnevál lapnak. Élelapoknál nincsen fokozatos felelősség.

R. B. T. Terébes. Ugy fog jönni, a mit Ön kívánja. Másik tárcáját és az utolsó kéziratot átvette vagy ön vagy megbízottja a szerkesztőségben. Kivételesen visszájuk, de expediciót az ily ügyekben legnagyobb sajnálatot nem teleshetünk.

Nem közlhetők: Bosszu a parkotén — Oh mily bohó valék ...

Kiadja:

A SZERKESZTŐSÉG.

A magyar kölcsönös állatbiztosítási társaság

működését megkezdte a ajánlatokat állatbiztosításra

lovak és szarvas-marhákra elfogad.

Bővebb felvilágosítást nyújt: a magyar kölcsönös állatbiztosító társaság Zemplénmegyei vezérképviselősege

Sátoralja-Ujhelyben:

SCHWARCZ LAJOS

Felső-Zsolyomka, Cehy Péter ur házában.

Putnoki és

Sajó-Szent-Péteri szén!

Képviselői viszonyunkat Bródy Sándor úrral Ungvárt barátságos uton felbontván, tisztelettel kérjük t. cz. vevőinket

Királdi és

Sajó-Szent-Péteri szeneinkre

becsés megrendeléseiket

közvetlenül hozzánk Budapestre

intézni, mert csak ez esetben fogatosíthatjuk a rendelvényeket minden késedelem nélkül.

T. vevőinknek az eddigi árakkal szemben kiváló előnyöket biztosítunk, mindenkor legpontosabb kiszolgálás mellett. Teljes tisztelettel

Magyar általános kőszénbánya
részvénytársulat

BUDAPEST, V. Erzsébet-tér 19. 2-3.

AZ ELISMERT LEGJOBB TÉGLA!

Herczeg Windisch-Grätz Lajos

mindkét téglagyárában

Sátoralja-Ujhelyben

készül a legjobb minőségű

TÉGLA.

Megrendelések csakis kizárólag a hercegi uradalom sátoralja-ujhelyi központi TEJCSARNOKABAN vétetnek fel a régi tűzoltó köz és főutca sarkán.

KITŰNO TÉGLA!

Landesmann Samu

szijgyártó és nyerges

SÁTORALJA-UJHELY. Rákóczy-utca. (Kis-piacz.)

Javításokat jutányos árban kifogástalanul eszközöl.

Dísz- és igás-lószerszámok, különleges ostorok, ostornyelekből nagy raktár. — Lovak ápolásához szükségeltető mindenféle különlegességek és eszközök. Legfinomabb bőrszírok, kenőesők, szappanok, lakkok. — Vadászati eszközök nagy választékban.

Sérvkötőkben nagy raktár.

LANDESMANN MIKSA ÉS TÁRSA

két gyorsajtóval, különféle segédgépekkel s a legdivatosabb betűfajokkal,
a kor igényeinek megfelelően berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA

WEKERLE-TÉR SÁTORALJA-UJHELY DR. SCHÖN HÁZ

ajánlunk mindennemű **könyvnyomdai munkának**, u. m.: hírlapok, folyóiratok, könyvek, röpiratok, díszművek, színlapok, takarékpénztári évi zárszámadások, tanodai jelentések, árjegyzékek, számlák, bárcakönyvek perforirozva (lyukkasztva), levélpapírok és levélborítékok, eljegyzési, lakodalmi és táncvigalmi meghívók, táncrendek, gyászjelentések, körlevelek, táblázatok, falragaszok stb. stb.,

iszléses, hibátlan, gyors, pontos és jutányos árban

kivánatra több színben való elkészítésére.

Nagy raktár mindenféle községi, körjegyzői, ügyvédi, kereskedői, egyházi és iskolai

NYOMTATVÁNYOKBÓL,
melyek itt olcsóbban kaphatók, mint bárhol.

Előfizetésre és hirdetések közlésére a legalkalmasabb és legolcsóbb lap a

„FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP”

5 vármegye független polgárainak legelterjedtebb lapja. Megjelen hetenkint kétszer.

Előfizetési ára: Egy évre 5 ft Félévre 2 ft 50 kr. Negyedévre 1 ft 25 kr. Hirdetések jutányos árban közölhetnek